

## TOIMENPIDEALOITE 231/2000 vp

### Kansaneläkkeen pohjaosan kaksinkertaisen leikkauksen hyvittäminen

#### *Eduskunnalle*

Sosiaali- ja terveysministeriön teettämän selvityksen mukaan noin 120 000 eläkkeensaajalta on leikattu kansaneläkkeen pohjaosaa kahteen kertaan. Käytännössä kaksinkertainen leikkaus on johtanut siihen, että eläkkeensaajan työeläkettä on ensin yhteensovituksessa vähennetty maksetun kansaneläkkeen pohjaosan takia ja tämän jälkeen kansaneläkkeen pohjaosa on leikkautunut vuodesta 1996 ja vähentänyt edelleen eläkkeensaajan kokonaiseläkettä. Nykyisin maksussa oleva pohjaosan määrä on 92 mk, ja hallituksen esityksen mukaan se poistuu kokonaan vuoden 2001 tammikuussa. Näin ollen monet, ennen vuotta 1996 eläkkeelle jääneet ovat pohjaosaa koskevien leikkausten osalta huomommassa asemassa kuin myöhemmin eläkkeelle jääneet.

Tätä kaksinkertaisen leikkauksen muodostamaa epäkohtaa ei ole pystytty muuttamaan, vaikka asiaa on selvitetty jo vuosikausia. Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta ei ole pitänyt leikkausta hyväksyttävänä, ja sosiaali- ja terveysministeriössä on selvitetty leikkauksen purkamismahdollisuuksia. Sosiaali- ja terveysminis-

teri Maija Perhon mukaan (KK 604/2000 vp) vanhojen eläkkeiden sovittaminen uudelleen yhteen voisi johtaa ratkaisutoiminnassa lähes 200 henkilötyövuoden lisätarpeeseen. Tämä johtuu mm. siitä, että yhteensovituksessa jouduttaisiin osin käyttämään arkistoituja alkuperäisasiakirjoja eikä tietoja olisi haettavissa tietokoneiden rekistereistä.

Oikeudenmukaisuus- ja tasapuolisuusperusteista johtuen nykytilanne ei voi jäädä pysyväksi. Niinpä sosiaali- ja terveysministeriön on yhdessä Eläketurvakeskuksen kanssa pikaisesti kehitettävä kompensatiomalli, joka on hallinnollisesti mahdollisimman kevyt mutta kompensoi kaksinkertaisen leikkauksen kohteeksi joutuneille aiheutetun vahingon.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että hallitus ryhtyy mahdollisimman pikaisesti toimenpiteisiin kansaneläkkeen pohjaosan kaksinkertaisen leikkauksen hyvittämiseksi kyseessä oleville eläkkeensaajille.*

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2000

Marja-Liisa Tykkyläinen /sd  
Kari Rajamäki /sd